



**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1784**

**VD18 13322648**

§. 62. Fabritius Paulutius Cardinalis mortuus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

gatus, & paulopost ejusdem Urbis Archi- Sæc. XVIII.  
 episcopus nominabatur. Postquam plures A. C. 1726.  
 per annos hanc Ecclesiam verbo & exem-  
 plo optime rexerat, a Clemente XI.  
 ad Ludovicum XIV. Galliarum Regem  
 Nuntius extra ordinem Apostolicus  
 decernitur, ut Catholicos Principes  
 immani inter se bello scissos ad concor-  
 diam reduceret. Hoc negotio, quan-  
 tum licuit, prospere acto ex Archiepi-  
 scopatu Avenionensi ad Genuensem  
 transferebatur, paulopost Romana Pur-  
 pura decoratus. Igitur Roma va-  
 lere jussa Genuam contendit, ubi ta-  
 men brevi cum Senatu collidebatur,  
 eoquod Pontificis jussu excommunica-  
 tionis sententiam in Thomam Granel-  
 lum FF. Minorum de Observantia Pro-  
 vincialem vibratam promulgasset. Re-  
 tamen composita per viginti adhuc an-  
 nos Ecclesiam suam pie ac laudabiliter  
 rexit, tandem vero tot auctus meritis,  
 titulisque honoratus die prima Maij  
 moralitatem exuit, anno ætatis suæ  
 octogesimo secundo.

### §. LXII.

*Fabritius Paulutius Cardinalis  
 mortuus.*

Tertium inter Cardinales hoc anno  
 defunctos locum tenet Fabritius  
 Y 5 Pau-

Sæc. XVIII. Paulutius, patria Foroliviensis. Natus  
A. C. 1726. erat die tertia Aprilis Anno 1651. il-  
lustribus omnino Parentibus, Cosmo  
Comite de Calbulo, & Lucretia Mer-  
linia Marchionis Filia. Ut primum ex  
ephebis excessit, Romam mittitur, sub  
Cardinalis Paulutii Propatrui sui disci-  
plina educandus: Ibidem eloquentiæ,  
Philosophiæ, Theologiæ, Jurispruden-  
tiæ, ac Matheeos disciplinis probe in-  
stitutus, ceteros ingenii præstantia longe  
antecelluit: Annum agebat ætatis vi-  
gesimum quartum, cum Sacris initia-  
tus, promovente eodem Cardinale, Ab-  
batia Montis Sarchii augeretur: Ea  
tamen dignitas Fabritio calcar subdidit,  
ut profundæ suæ eruditionis, pietatis-  
que luculenta specimina omni data oc-  
casione exhiberet, palamque faceret,  
velle se, ad altiora eniti non fortunæ  
auxilio, sed meritorum cumulo; unde  
etiam ab Innocentio XI. æquissimo vir-  
tutis arbitro primo ad Maceratensem  
Episcopatum evehitur, postea ab In-  
nocentio XII. Nuntius Apostolicus Co-  
loniam Agripinam ablegatus, inde de-  
mum in Poloniam evocatur, ut se hæ-  
reticorum machinationibus murum pro  
Domo Dei objiceret, & Radzieows-  
ckium Gnesneussem Archiepiscopum  
Palatinis Regni post diurna dissidia  
conciliaret. Redux factus Ferrarien-  
sem

sem Episcopatum ac denique Romanam Sæc. XVIII.  
Purpuram Vir meritissimus obtinuit: A. C. 1726.  
Neque hic virtutis præmium substitit;  
cum enim summa oris, morumque co-  
mitate præstaret, maximorum Princi-  
pum benevolentiam favorēmque sibi  
comparabat; Cosmus enim magnus  
Etruriæ Dux Macerati, & Petrus I.  
Russiæ Imperator Vienna reversus,  
Ravæ in Polonia Fabritium convivam  
esse voluit, tanta cum illo usus fami-  
liaritate, ut eidem auream prixdem  
gemmae distinctam donaret; vicissim  
vero Fabritius gratum animum verbis  
testificando impar, torquem aureum  
unacum Cruce pretiosa ex eo pendula  
Imperatoris collo imponeret, unice  
supplicans, ut Imperator Viris Aposto-  
licis in India's profecturis liberum per  
suas ditiones transitum concederet:  
Postmodum Romam e Polonia rediens,  
Viennæ pertransiit, ubi plura cum Cæ-  
fare Leopoldo arcana sibi commissa  
communicabat. His ita gestis Ferrariam  
contendit, ibique omnes vigilan-  
tissimi Pastoris partes sedulo explevit.  
Clemente autem undecimo ad D. Petri  
Cathedram assumpto Fabritius dimisso  
Episcopatu Romam reversus est, eo-  
quod a novo Papa in Pontificii sta-  
tus Secretarium assumptus, & pri-  
mus in Apostolatu Administer electus  
fuif

**Sæc. XVIII.** fuisse. Attamen proprio mox experientia A. C. 1726 edocetur, quam salebrosum esset hoc officii genus; fervente enim bello Cæsarem inter & Franciæ Regem Paulutius in suspicionem collusionis cum Gallis venerat; Crescebat autem sinistra hæc opinio, non modo ex frequenti Paulutii colloquio cum Estræo, & Jansonio Gallis Cardinalibus, sed vel maxime ex eo, quod Marchio Paulutius Pontificii exercitus Imperator Cæsares astu ex suis castris ad Padum positis ejecerit, ac Ferrariam usque represserit. Ea res Leopoldum Cæsarem tantopere offendit, ut Paulutium Cardinalem erupta omni mora Ministerio amoveri peteret, quamvis Pontifex Administri sui honorem armis vindicare statueret. Fortuna demum Pontificis adversante Paulutius nomine Sedis Apostolicæ, pacis articulos cum Cæsaris Ministro Marchione de Prie concubia, nocte firmavit. Discussis hisce dissensionum nebulis Roman regressus, summi Pœnitentiarii munere augebatur, ad plures dein Purpuratorum cætus assumpitus, ubique in dicendo gravis, in iudicando subtilis, & in persuadendo efficax audientium animos, quo vellet, facile rapiebat, in hoc plane felicissimus, quod nihil haberet, quo senectutem suam, emenso per summas virtutes

tes vitae curriculo incusaret. Annum <sup>Sæc. XVIII.</sup> agebat ætatis septuagesimum, cum A. C. 1726. Clemens XI. vita excederet: Unde difficillimo supremi Ministerii officio liberatus, mortalia prorsus abdicare, unique Deo auctoratus æternum mancipari jam cupiebat. Nec tamen hæc vota momentum habuere; parum enim absuit, ne complurium Purpuratorum suffragiis & ardentissimis Romani populi desideriis in Pontificem maximum eligeretur; obstitit ferme solus Cardinalis Althanius, qui Cæsaris nomine Paulutum a triplicis tiaræ spe excluserat. Mortuo Innocentio XIII. denuo Cardinalem plurium votis ad illud solium evehendus credebatur, ex quo supremus Præfus universo Orbi jus Sacrum diceret: Ast rursus fortuna virtutem non æquabat, omnium ferme suffragiis electo Ursinio. Dolebant equidem non pauci adversam hujus Cardinalis vicem, soli tamen placidissimo huic Seni satis erat, tantam dignitatem virtutum suffragiis non semel promeruisse: Perspectas quoque habebat Benedictus XIII. animi dotes, rerum gerendarum dexteritatem, & in Sacris æque ac politicis experientiam, qua Paulutius præ ceteris eminebat, quocirca mox eum in Vicarium Generalem sibi selegit, ac denuo a secretis esse jussit: Occurrebat nul-

**Sæc. XVIII.** nullum plane negotium, ad quod felicitate expedientum non exquireretur

**A. C. 1725** Paulutii consilium & opera; præcipuas habebat partes in recognoscendis Romanii Concilii actis, in dirimendis Gallorum Præsulum controversiis, in examinandis duodecim Noaillii articulis, ac denique in componendis difficillimis, quæ Ecclesiam suo ævo exagitabant, dissidiis: Tot, tamque assiduis laboribus, ac gravi senio confessus, fractusque lethali morbo corripitur, quo etiam die undecima Junii absensus est, annos natus septuaginta quinque. Morientem saepius adivit Benedictus XIII. eumque piis adjuvit officiis. Scriperat hæredes sui patrimonii duos ex Sorore Nepotes, nomine Merlinios: Quinque autem scutorum millia ex Ecclesiæ redditibus acquisita Foroliviensi Missioni, & totam suam suppellectilem FF. Minoribus, Eremitis, Nofocomio S. Michaelis, Monasterio S. Susannæ, & pauperibus legaverat. Ipsius Cadaver ea pompa, quæ S. Collegii Decanum decet, ad Ecclesiam duodecim Apostolorum delatum, in Templo S. Marcelli, quod vivens magnis sumptibus ornaverat, sepultum est. Erat sane Princeps, cuius præclara prorsus merita, virtutes, dexteritatem, doctrinam, atque experientiam non modo Romana

Aula

Aula & Cardinales, sed & maximi Sæc. XVIII.  
 Principes, Proceres, ac Romanus po- A.C. 1726.  
 pulus tam præclaris celebrabant elo-  
 giis, ut ille in posteritatis memoria  
 perpetuo vivat.

## §. LXIII.

*Galeatii Marescotti Cardinalis  
fata.*

Natus erat Galeatius Marescottus Romæ die 1. Octobris anno Christi millesimo sexcentesimo vigeſimo septimo Parentibus nobilitate inclytis, Sforzia Marescotto & Victoria de Ruspoliis. Emicabat in puerō jam tum eximia quædam indeoles, & ingenii vis magna, cuius ope ab optimis Præceptoribus pie ac liberaliter institutus, egregium prorsus in literis profectum fecit. Juvenis adhuc inter Romanæ Curiæ Præfules ab Urbano VIII. recensetur, ac pluribus ditionis Pontificiæ Urbibus præficitur: Videbatur autem ad altiora natus, aptusque, quo circa ab Alexandro VII. primum Quæſitor Fidei in Insulam Melitensem & postea Nuntius Apostolicus in Poloniā decernitur, ubi Lotharingiæ Ducem ad Regni hujus administrationem evehendum, sedulo procurabat, indignante Bonzio Franciæ Regis Oratore. Inde Romam rever-